

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 12Csp/181/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120403345
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Engel
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2022:6120403345.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom JUDr. Jozefom Engelom v spore žalobkyne: O. Š., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX T. č. X, právne zastúpenej: JUDr. Jana Šepeľová, advokátka so sídlom Námestie slobody 13/25, 066 01 Humenné, IČO: 50 495 721 proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpenému: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom Piaristická č. 707/25, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679 o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2252,30 eur s príslušenstvom, taktó

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 2252,30 eur spolu s 5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 2252,30 eur od 28.10.2020 do zaplataenia, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd priznáva žalobkyni vo vzťahu k žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa žalobou doručenou dňa 27.10.2020 Okresnému súdu Banská Bystrica sa domáhala v upomínacom konaní podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní, na žalovanom zaplataenia sumy 2252,30 eur s 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 2552,30 eur od 28.10.2020 do zaplataenia a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnila tým, že dňa XX.XX.XXXX uzavrela so žalovaným úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie bezúčelového úveru vo výške 2600,-eur. Na základe predmetnej zmluvy sa zaviazala žalovanému celkovú čiastku vo výške 5214,72 eur v 84 pravidelných mesačných splátkach, s ročnou úrokovou sadzbou 21,25% pri RPMN 24,8% a priemernej RPMN 19,95%. Z obsahu žaloby vyplýva, že žalobkyňa na základe predmetnej zmluvy zaplatila žalovanému sumu vo výške 4852,30 eur. Podľa žalobkyne v rozsahu sumy 2252,30 eur, tak došlo na základe predmetnej zmluvy z jej strany k plneniu nad rámec istiny poskytnutého úveru.

3. Žalobkyňa poukázala na ust. § 52 ods.1, 3 a 4 a ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a ďalej na ust. § 9 a § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch a uviedla, že vzhľadom na povahu účastníkov predmetnej zmluvy je nesporné, že predmetný vzťah je vzťahom spotrebiteľským, keďže žalovaný ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzavrel predmetnú zmluvu so žalovanou ako fyzickou osobou - nepodnikateľom. Keďže ide o zmluvu spotrebiteľskú je nutné na ňu aplikovať zákon o spotrebiteľských úveroch, ako aj príslušné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách upravené v Občianskom zákonníku, taktiež aj zákon o ochrane spotrebiteľa, ako aj smernicu Rady 93/13/EHS. Na túto zmluvu je potrebné aplikovať prednostne špeciálne spotrebiteľské právo. Podľa zákona o spotrebiteľských úveroch obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je

okrem iného aj údaj o sume, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, termín konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) k) zákona, v čase uzatvorenia zmluvy (§ 9 ods. 2 písm. g) l) zákona). V súlade s ustanovením § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch absencia vyššie uvedených údajov nespôsobuje neplatnosť uzavretej zmluvy, avšak poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom na skutočnosť, že uvedený úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, bola žalobkyňa povinná zaplatiť žalovanému len požičanú sumu, t. j. 2600,- eur. Podľa prehľadu splátok, ktorý žalovaný predložil v konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica č. k. XXUp/XXXX/XXXX, žalovanému zaplatila sumu 4852,30 eur. Rozdiel medzi sumou, ktorá jej bola poskytnutá na základe úverovej zmluvy zo dňa XX.X.XXXX a zaplatenou sumou predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného.

4. Okresný súd Banská Bystrica dňa XX.XX.XXXX vydal platobný rozkaz pod sp.zn. XXUp/XXXX/XXXX, v ktorom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyňu požadovanú sumu a trovy konania.

5. V zákonom stanovenej lehote žalovaný podal proti platobnému rozkazu odpor, v ktorom uviedol, že podľa § 54a Občianskeho zákonníka premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vykonateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

V prípade práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia zákon ustanovuje dvojročnú subjektívnu a trojročnú objektívnu dobu. Ich vzájomný vzťah je taký, že pokiaľ skončí plynutie jednej z nich a dôjde k vznieseniu námietky premlčania, premlčané právo nemožno oprávnenému priznať. Žalobkyňa hradila mesačné splátky na žalovanej úverovej zmluve v období od XX.XX.XXXX až XX.XX.XXXX, kedy uhradila poslednú splátku. Vzhľadom k termínu podania žaloby na súd považuje žalovaný nárok žalobkyne za premlčaný v subjektívnej premlčacej lehote. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. XXCo/XXXX/XXXX, Krajského súdu v Trenčíne č. k. XXCo/XXX/XXXX a Okresného súdu Trnava č. k. XXCsp/X/XXXX.

Pokiaľ by sa súd nestotožnil s argumentáciou žalovaného ohľadne premlčania v subjektívnej premlčacej lehote, žalovaný vzniesol námietku premlčania na žalovanú sumu aj v objektívnej premlčacej lehote, v rámci ktorej sú vzhľadom k dátumu podania žaloby splátky uhradené pred októbrom 2017 premlčané.

Žalovaný poukázal na to, že je presvedčený, že z jeho strany nedošlo a ani nemohlo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu, keďže prijímal platby (splátky úveru) žalobkyne oprávnene, a to na základe platne uzavretej úverovej zmluvy a v súlade s riadne dohodnutými zmluvnými podmienkami. V danom prípade nie sú splnené zákonné predpoklady vydania bezdôvodného obohatenia a to získanie bezdôvodného obohatenia, protiprávnosť získania bezdôvodného obohatenia, majetková ujma, ktorá postihuje žalobcu a príčinná súvislosť medzi protiprávnym získaním bezdôvodného obohatenia žalovaným a majetkovou ujmom žalobcu. Skutočnosť, že uzavretá úverová zmluva sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov (prípadne neplatnú) je tvrdená len samotnou žalobkyňou, ktorá toto svoje tvrdenie nepreukázala žiadnym konkrétnym rozhodnutím súdu, ktoré by určilo, že predmetná úverová zmluva sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov. Posúdenie úverovej zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov, resp. neplatnú len samotnou žalobkyňou bez ďalšieho nemôže mať za následok vznik bezdôvodného obohatenia, nakoľko takéto posúdenie nie je spôsobilé nahradiť rozhodnutie súdu. Žalovaný preto považuje nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za neopodstatnený.

Na záver žalovaný poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.04.2009 sp. zn. 2 Obo 3/2009, z ktorého vyplýva, že bezdôvodné obohatenie nadobúda charakter peňažného dlhu až rozhodnutím súdu a nie svojvoľným vyhodnotením žalobcu.

6. Žalobkyňa sa vo svojom vyjadrení k odporu žalovaného proti platobnému rozkazu vyjadrila k vzniesenej námietke premlčania, pričom poukázala na ust. § 107 ods. Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. V danom prípade podľa názoru žalobkyne a ustálenej súdnej praxe objektívna premlčacia doba je desaťročná, pretože bezdôvodné

obohatenie žalovaného je úmyselné. Žalovaná mala v predmete činnosti ako nebankový subjekt dlhodobo poskytovať úverov a jej povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Preto, ak žalovaný obchádzal zákon o spotrebiteľských úveroch tým, že predmetná zmluva nemá náležitosti, toto jeho konanie sa nedá hodnotiť inak ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu. Pokiaľ sa jedná o subjektívnu premlčaciu dobu, žalobkyňa je toho názoru, že táto začala plynúť dňom 06.03.2020, t. j. dňom kedy došlo k prevzatíu právneho zastúpenia, keďže žalobkyňa sa týmto momentom dozvedela, že na strane žalovaného na jej úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu. Žaloba bola podaná na súd dňa XX.XX.XXXX, teda počas plynutia subjektívnej premlčacej doby. Obdobne premlčanie posúdil aj napr. Okresný súd Svidník v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove v rozsudku č. k. XC/XX/XXXX-XXX zo dňa XX.XX.XXXX.

7. Žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 12.01.2021 trval na svojom stanovisku, že v konaní ide o pohľadávku premlčanú v subjektívnej premlčacej lehote vzhľadom ku dátumu podania žaloby a realizácii poslednej splátky na žalovanej úverovej zmluve dňa XX.XX.XXXX. Z aktuálnej judikatúry žalovaný poukázal na rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. XXCsp/XX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, v ktorom súd uvádza, že právna otázka začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby pri bezdôvodnom obohatení bola Najvyšším súdom SR vyriešená a súd v tejto veci nemá dôvod od tejto ustálenej rozhodovacej praxe sa odchyliť. Poukazoval aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. X P. XXX/XXXX z XX.XX.XXXX v ktorom uviedol, že: Pri posúdení právnej otázky začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby pri bezdôvodnom obohatení najvyšší súd poukazuje na rozhodnutie vedené pod sp.zn. X P., ktoré uvádza aj žalobca.

8. Podľa tohto rozhodnutia takáto právna otázka bola už dovolacím súdom vyriešená, a to v rozhodnutí vedenom pod sp.zn. X P., kde sa uvádza, že právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t. j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí vedenom pod sp.zn. X P. osobitne poukázal na tú časť odôvodnenia rozhodnutia sp.zn. X P., v ktorej uviedol, že „to, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako jeho nárok vyplývajúci z týchto skutkových okolností možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. To znamená, že oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka), keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie“. Pre začiatok behu dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodný deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že došlo na jeho úkor k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal. Pre záver dozvedieť sa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o tom, kto ho získal, je vždy rozhodujúce zistenie „skutkového stavu“ (poznámka dovolacieho súdu: teda nie posúdenie jeho právnej kvalifikácie).“

10. Žalovaný poukázal tiež na uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. XXCo/XXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, v ktorom sa uvádza, že k spôsobu posudzovania začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby odvolací súd poznamenáva, že z rozhodovacej činnosti sú mu známe úvahy niektorých súdov prvej inštancie, vychádzajúce z toho, že o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa bezdôvodne obohatil, sa žalobca dozvedel v okamihu, keď mu to v súvislosti so splnomocnením na zastupovanie v spore oznámil advokát. Takéto úvahy nie sú správne, pretože nereflektujú, že oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil v zmysle ust. § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka vtedy, keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie, pričom skutočnosť získania informácií tiež o právnej stránke možnosti domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia (napríklad o tom, ako možno právne kvalifikovať jeho nárok), nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantná (por. napr. uznesenie NS SR sp. zn. 3 Cdo 169/2017 zo dňa 10.01.2018).

11. Žalovaný má v predmete činnosti ako nebankový subjekt poskytovanie úverov, za ktoré mu v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (platný a účinný v čase uzatvorenia úverovej zmluvy) patria úroky a poplatky. Je preto neopodstatnené vyhodnotiť konanie žalovaného ako úmyselné a smerujúce k získaniu bezdôvodného obohatenia. V danom prípade jednoznačne absenteje preukázanie úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohatiť. Žalovaný v rámci predmetu podnikania poskytol žalobcovi úver, za ktorý požadoval na základe úverovej zmluvy od žalobcu zaplatiť úroky. Aký by malo zmysel, aby žalovaný úmyselne nedodržiaval všetky zákonné náležitosti, za ktoré by bol následne sankcionovaný bezúročnosťou a bezpoplatnosťou on sám a nie žalobca ako klient. Za zásadné, pri posudzovaní úmyselnosti bezdôvodného obohatenia žalovaného, možno považovať uznesenie Najvyššieho súdu SR SR XCdo/XXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX. Aj v prejednávanej prípadе totiž ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere so záverom o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a predmetom sporu bolo vydanie bezdôvodného obohatenia predstavujúceho rozdiel medzi úhradami spotrebiteľa a istinou úveru. Krajský súd v Prešove, ktorý vychádzal z 10 ročnej objektívnej premičacej lehoty podľa Najvyššieho súdu SR rozhodol nesprávne a k uvedenej problematike dovolací súd uviedol nasledovne: „Samotné všeobecné skutočnosti o profesionálnom podnikateľskom postavení nebankových subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch samé o sebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel veriteľa. „Dovolací súd konštatuje, že právny záver odvolacieho súdu ohľadne toho, že samotný fakt, že nebankový subjekt poskytujúci úver spotrebiteľovi je v postavení profesionálneho podnikateľa vo všeobecnosti bez ďalšieho nemôže zakladať úmysel tohto nebankového subjektu bezdôvodne sa obohatiť na úkor spotrebiteľa. Z uvedeného vyplýva, že právne posúdenie objektívnej premičacej lehoty súdmi nižších inštancií boli nesprávne“.

12. K otázke úmyselného konania žalovaného vo vzťahu k žalobkyni (s úmyslom bezdôvodne sa obohatiť) poukázal žalovaný na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. XXCo/XXX/XXXX zo dňa XX.X.XXXX, v ktorom súd uviedol, že spôsob uzavretia zmluvy medzi žalobkyňou a žalovaným nepreukazuje úmysel žalovaného bezdôvodne sa na úkor žalobkyne obohatiť. Žalovaný k úverovej zmluve pripojil úverové zmluvné podmienky, ktoré podľa vyhlásenia účastníkov zmluvy tvorili jej neoddeliteľnú súčasť. Odvolací súd súhlasí s názorom okresného súdu, že trojročná objektívna premičacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia začala plynúť úhradou jednotlivých splátok na zaplatenie úveru a všetky splátky boli zaplatené viac ako tri roky pre podaním žaloby na súd. Uplynutím jednej z premičacích dôb sa nárok žalobkyne premičal, preto nebolo potrebné osobitne skúmať, kedy sa žalobkyňa skutočne o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvedela, kedy začala a kedy uplynula subjektívna premičacia doba.“ A tiež aj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa XX.XX.XXXX sp.zn. XXCo/XXX/XXXX, v ktorom sa uvádza, že: „Žalovaný skutočne chcel získať na základe zmluvy o úvere odplatu vo forme poplatkov za poskytnutý úver, ale táto skutočnosť ešte sama o sebe nepreukazuje jeho úmysel získať bezdôvodné obohatenie. V čase uzatvorenia žalovaný nemohol vedieť a ani predpokladať, že o niekoľko rokov neskôr posúdi súd ním uzavretú zmluvu so žalobcom ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá nespĺňa zákonom požadované náležitosti a teda, že bude posudzovaná ako zmluva bez úrokov a poplatkov. Podľa názoru odvolacieho súdu pri posúdení, či ide o úmyselné konanie nemožno totiž vychádzať z aktuálneho stavu, ale zo stavu v čase uzatvárania úverovej zmluvy. Odvolací súd dospel k záveru, že nie je možné v danej veci aplikovať na beh plynutia premičacej lehoty desaťročnú premičaciu dobu.“

13. Na záver žalovaný uviedol, že ak nie sú splnené podmienky na desaťročnú premičaciu dobu, platí trojročná objektívna premičacia doba alebo dvojročná subjektívna premičacia doba. Objektívna premičacia doba plynie odo dňa, keď došlo k reálnemu získaniu bezdôvodného obohatenia, z čoho vyplýva, že objektívna doba vždy začne plynúť skôr a je rozpoznateľná na základe skutkových okolností. Zároveň je dôležité podotknúť, že subjektívna premičacia doba musí plynúť v rámci objektívnej doby, ktorú nemožno prekročiť. Nie je možné domáhať sa svojho nároku po márnom uplynutí objektívnej doby a odvolávať sa na neplynúcu dvojročnú subjektívnu dobu. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalovaný navrhol žalobu ako bezdôvodnú zamietnuť.

14. Vec bola následne postúpená na ďalšie konanie Okresnému súdu Humenné, ktorý rozsudkom sp.zn. XXCsp/XXX/XXXX-XX zo dňa XX.XX.XXXX žalobe vyhovel v celom rozsahu a priznal žalobkyni vo vzťahu k žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100%.

15. Na základe odvolania žalovaného Krajský súd v Prešove uznesením sp.zn.XCoCsp/XX/XXXX- XXX zo dňa XX.XX.XXXX zrušil rozsudok a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Úlohou prvoinštančného súdu bolo v prvom rade obstarat' si čitateľnú kópiu úverovej zmluvy alebo jej originál, zistiť, či úverová zmluva má všetky zákonom predpísané náležitosti, tieto náležitosti zákonným spôsobom vyhodnotiť. Prvoinštančný súd mal zistiť, pre ktorý dôvod, ktorý zákon v ust. § 9 ods. 2 pre riadne uzatvorenú úverovú zmluvu predpokladá v úverovej zmluve absentuje. Vyhodnotiť, či tento nárok žalobkyne má potom charakter bezdôvodného obohatenia. V takom prípade je potrebné, aby prvoinštančný súd zaujal stanovisko k plynutiu objektívnej premlčacej doby a ustálil, kedy začala táto lehota plynúť a kedy objektívna lehota (trojročná alebo 10 ročná, ak tak bude zistené) uplynula. Potom je potrebné vyhodnotiť, či nárok žalobkyne s poukazom na plynutie subjektívnej lehoty je uplatnený včas.

Pokiaľ sa týka bonity spotrebiteľa, prvoinštančný súd mal vyhodnotiť, či pri hodnotení bonity spotrebiteľa žalovaný ako veriteľ postupoval tak, že hrubo porušil svoje povinnosti a má to za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru pre chýbajúce okolnosti vyplývajúce z § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch.

16. Po vrátení veci sú nariadil v danej veci pojednávanie na deň 11.07.2022, pričom zástupca žalovaného svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnil z dôvodu hospodárnosti konania.

17. Zástupkyňa žalobkyne trvala na podanej žalobe, pričom mala za to, že pokiaľ sa jedná o subjektívnu premlčaciu lehotu, subjektívna lehota na podanie žaloby bola zachovaná, začala plynúť odo dňa XX.XX.XXXX, kedy žalobkyňa podpísala plnú moc na zastupovanie v tejto veci s tým, že žalobkyňa v tento deň prišla do advokátskej kancelárie, predložila zmluvu za účelom jej preskúmania, kde už pri bežnom nahliadnutí do tejto zmluvy zástupkyňa žalobkyne zistila, že táto zmluva neobsahuje správny údaj o RPMN. Jednalo sa o to, že tam nebol jednoznačný údaj, bolo tam rozpätie ročnej percentuálnej miery nákladov a teda upozornila žalobkyňu, že táto zmluva nemá náležitosti tak, ako to vyžaduje zákon a teda tento úver je potrebné považovať za bezúročný a bezpoplatkový. V čase, keď klientka prišla do advokátskej kancelárie nemala vedomosť o tom, či platila niečo nad rámec, tak ako mala podľa úverovej zmluvy platiť. Prišla s tým, aby advokátka skúmala túto zmluvu či je platná alebo neplatná, koľko z tejto úverovej zmluvy má ešte zaplatiť, nakoľko dovtedy prakticky až do poučenia zo strany advokátky úverovú zmluvu splácala. Čo sa týka ďalších dôvodov, uvedených v zrušujúcom Uznesení Krajského súdu v Prešove zástupkyňa žalobkyňa uviedla, že vo veci sp.zn. C-485/19 Súdneho dvora Európskej únie, na ktorý poukazuje Krajský súd v tomto rozhodnutí uviedol, zásada efektivity sa má vykladať tak, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o zaplatenie sumy neoprávnene zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle smernice č. 93/13 alebo na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkou smernice č.2008/48 sa vyžaduje 3 ročná premlčacia doba, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu. Ďalej poukazovala aj na rozhodnutie Súdneho dvora v spojených veciach C776/19 až C782/19, v ktorom Súdny dvor uviedol, že článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice č. 93/13/ EHS spojený so zásadou efektivity sa majú vykladať v tom v zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá na účely podania návrhu spotrebiteľom na vrátení neoprávnené zaplatenie súm na základe nekalých podmienok stanovuje 3 ročnú premlčaciu lehotu. Keďže táto lehota začína plynúť ku dňu prijatia ponuky úveru, takže spotrebiteľ nemusel v tom čase poznať všetky svoje práva, vyplývajúce z tejto smernice. Taktiež poukazovala na rozhodnutie Súdneho dvora v spojenej veci C 698/18 a C 699/18, kde v tomto rozhodnutí Súdny dvor uviedol, že článok 2 písm. b), článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice č. 93/13 EHS ako aj zásady ekvivalencie, efektivity a právnej istoty sa vykladať v tom zmysle, že bránia súdnemu výkladu vnútroštátnej právnej úpravy, podľa ktorej žaloba o vrátenie súm bezdôvodného obohatenia zaplatených na základe nekalej podmienky nachádzajúcej sa v zmluve uzatvorenej medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom podlieha trojročnej premlčacej lehote, ktorá začína plynúť odo dňa úplného splnenia tejto zmluvy ak sa predpokladá bez potreby overenia, že k tomuto dátumu spotrebiteľ musel vedieť o nekalom charaktere predmetnej zmluvnej podmienky alebo keď pre podobné žaloby, zložené na určitých vnútroštátnych právnych predpisoch, táto lehota začína plynúť až od okamihu určenia dôvodu týchto žalôb súdom. V tomto kontexte rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na XCdo/XXX/XXXX, na ktoré poukazoval aj vlastne žalovaný vo svojom odvolaní spojení s rozhodnutím XCdo/XXX/XXXX ako rozhodnutia, ktoré sú v danom prípade neaplikovateľné, pretože rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie, a teda konkrétne rozhodnutie C-485/19, majú prednosť pred vnútroštátnou právnou úpravou a v tomto smere preto sme toho názoru, že v danom prípade je potrebné na daný spor aplikovať desaťročnú objektívnu premlčaciu a nie trojročnú objektívnu

premlčiaciu dobu. Z8stupkyňa žalobkyne poukazovala na to, že sa nejedná o ojedinelé správanie a konanie žalovaného, nakoľko takýmto postupom a takýmto spôsobom žalovaný vystupoval a vystupuje voči viacerým klientom, ktorí sú spotrebiteľia a toto jeho konanie preto nemožno posúdiť ako konanie neúmyselné, ktorým by sa nesnažil na úrok spotrebiteľov získať majetkový prospech, na ktorý nemá nárok.

18. Súd sa oboznámil so žalobou a jej prílohami a to Úverovou zmluvou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, výpisom čerpania, splátok a úhrad, platobným rozkazom č. k. XXUp/XXXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, písomnými vyjadreniami strán sporu, prednesom právnej zástupkyne žalobkyne a zistil tento skutkový stav veci:

19. Žalobkyňa ako klient uzatvorila dňa XX.XX.XXXX so žalovaným ako poskytovateľom úveru úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX. Na základe tejto zmluvy poskytol žalovaný žalobkyňi bezúčelový úver vo výške 2600,-eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala splácať pravidelnými 84 mesačnými splátkami vo výške po 66,79 eur. Celková čiastka splatná spotrebiteľom bola 5214,72 eur, ročná úroková sadzba bola 21,25 %, RPMN od 24,80 % do 25,70 %, priemerná RPMN 19,59 % a lehota splatnosti bola uvedená 84 mesiacov.

20. Z prehľadu čerpania, splátok a úhrad vyplýva, že dňa XX.XX.XXXX boli žalobkyňi vyplatené finančné prostriedky vo výške 2 600,-eur. Žalobkyňa žalovanému celkovo uhradila sumu 4852,30 eur

21. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žalobe bolo potrebné vyhovieť.

22. Podľa § 261 ods. 6, písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

23. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

Podľa § 7 ods. 1 citovaného zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský

úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods.
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

24. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 8 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa, obchodná praktika sa tiež považuje za klamlivú, ak opomenie podstatnú informáciu, ktorú priemerný spotrebiteľ potrebuje v závislosti od kontextu na to, aby urobil rozhodnutie o obchodnej transakcii, a tým zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.

Podľa § 8 ods. 4 zákona o ochrane spotrebiteľa, za klamlivé opomenutie sa tiež považuje, ak predávajúci skrýva alebo poskytuje nejasným, nezrozumiteľným, viacvýznamovým alebo nevhodným spôsobom podstatné informácie uvedené v odseku 1, alebo neoznami obchodný účel obchodnej praktiky, ibaže je zrejmý z kontextu, pričom v dôsledku klamlivého opomenutia priemerný spotrebiteľ prijme rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neprijal.

25. Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom

zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

26. Podľa článku 2. písm. c) Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, predajca alebo dodávateľ znamená akúkoľvek fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá v zmluvách podliehajúcich tejto smernici koná s cieľom vzťahujúcim sa k jeho obchodu, podnikaniu alebo povolaniu bez ohľadu na to, či má verejnú alebo súkromnú formu vlastníctva.

Podľa článku 2. písm. a) Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, nekalé podmienky znamenajú zmluvné podmienky definované v článku 3.

Podľa článku 2. písm. b) Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, spotrebiteľ znamená akúkoľvek fyzickú osobu, ktorá v zmluvách podliehajúcich tejto smernici koná s cieľom, nevzťahujúcim sa k obchodu, podnikaniu alebo povolaniu.

Podľa článku 3. body 1. a 2. Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

Podľa článku 6. Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zo dňa 5.4.1993, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

27. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

28. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. č.87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

29. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi stranami sporu bola platne uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

30. Zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

31. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

32. Súd na základe vykonaného dokazovania tak mal za preukázané, že medzi stranami sporu bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobkyňa bol poskytnutý úver vo výške 2 600,- eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala splatiť mesačnými splátkami vo výške 66,79 eur pri ich počte 84. Žalobkyňa celkovo už poskytnutý úver splatila sumou 4852,30 eur.

33. Uzatvorená zmluva o úvere je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch; uzatvorená úverová zmluva nie je vylúčená z pôsobnosti citovaného zákona (§1 ods. 2 zákona). Žalovaný bol právnickou osobou, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytovala spotrebiteľské úvery a žalovaný je spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Nakoľko zmluva uzatvorená medzi stranami sporu má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) zák. č. 129/2010 Z.z., musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z.

34. Súd je toho názoru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje povinnú náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch, teda údaj o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a o termíne konečnej splatnosti úveru. Takýto údaj v zmluve nie je vôbec obsiahnutý. Zákonodarca určil túto náležitosť v právnom predpise jasne doba trvania zmluvy a nie, aby si to musel spotrebiteľ nejakým spôsobom vyvodzovať z viacerých údajov a okrem toho zákon jednoznačne uvádza, že ďalšou povinnou náležitosťou zmluvy je aj údaj o termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, teda rozlíšil pojmy doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti.

Krajský súd v Prešove vo svojom rozhodnutí sp. zn. XXCo/XX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX uviedol: „ Počet splátok teda nemožno stotožniť s konečnou splatnosťou úveru, a preto pri písmene f) citovaného

zákona iný výklad než ten, že konečná splatnosť úveru a doba trvania zmluvy musí byť určená dátumovo neprichádza do úvahy.“

Jednou z obligatórných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je údaj o konečnej splatnosti úveru. Pokiaľ je súčasťou dojednanie, že dlžník je povinný splácať úver do okamihu úplného uhradenia čerpaného úveru vrátane príslušenstva, takéto dojednanie nezodpovedá zákonnej požiadavke. Na základe uvedeného možno konštatovať, že údaj o konečnej splatnosti úveru v zmluve absentuje. Zo žiadneho ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva, že v prípade revolvingového úveru, ktorého zaplatenie je predmetom konania, nemusí predmetná zmluva obsahovať údaj o konečnej splatnosti úveru.

Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch a jeho vyššie uvedených ustanovení je to, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto sa vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19.9.2012, sp. zn. 17Co/151/2012).

Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru má byť uvedený presne, a to uvedením konkrétneho dňa, mesiaca a roku, kedy spotrebiteľský úver nadobudne konečnú splatnosť. Význam uvedenej zmluvnej náležitosti súvisí aj s ďalšími nárokmi veriteľa vyplývajúcimi zo zmluvy o úvere. Súd pripomína, že v zmysle ustálenej súdnej praxe (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 19. 11. 2013, sp. zn. 5Co/165/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 30. 05. 2012, sp. zn. 1Co/30/2012, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.02.2014, sp. zn. 5Co/567/2013) veriteľovi prislúchajú zmluvné úroky ako odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov do splatnosti úveru, po jeho splatnosti má nárok na úrok z omeškania. Uvedený údaj preto slúži na rozlíšenie, dokedy je dlžník povinný platiť zmluvné úroky a odkedy úroky z omeškania. Len v predložených zmluvných podmienkach je v hlave 7. Ukončenie zmluvy uvedené, že zmluva je uvedená na dobu neurčitú. Zmluvné podmienky však neboli spotrebiteľom podpísané.

Pozri rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn.5Co/336/2017 zo dňa 27.02.2018, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9Co/130/2017 zo dňa 21.02.2018, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/129/2018 zo dňa 21.01.2019.

35. V zmluve absentuje aj ďalšia podstatná náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. a to uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov a tiež uvedenie samotnej výšky RPMN.

V zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

„ Súd prvej inštancie teda nemožno nič vytknúť, pokiaľ dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti, ktorý predpokladá ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch videl v absencii predpokladov použitých na výpočet RPMN (§ 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch). K uvedenému odvolací súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údají o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Zákonodarcu jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Je nepochybné, že v predmetnej úverovej zmluve tento údaj chýba, nie je uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, a preto správne skonštatoval súd prvej inštancie, že je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ žalobca namieta formalistický výklad súdu, tak odvolací súd dáva do pozornosti, že obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008, a to v článku 10 ods. 2 písm. g/ cit.: „Zmluva o úvere

zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery;“ rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 5Co/59/2017 zo dňa 11.05.2017.

Obdobný právny názor bol vyslovený aj v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/124/2016 zo dňa 03.11.2016, sp. zn. 3Co/7/2017 zo dňa 06.04.2017, sp. zn. 13Co/22/2017 zo dňa 27.03.2018, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9CoCsp/19/2020 zo dňa 25.08.2020.

36. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Tento výklad dopadá aj na zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle citovaného zákona s poukazom na § 1 ods. 8 Zákona č. 129/2010 Z.z., kde je vyjadrená subsidiarita Občianskeho zákonníka, ako aj subsidiarita osobitných predpisov. Podstatou spotrebiteľskej ochrany je, že sa spotrebiteľ ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho dodávateľa, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednanie pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosť spotrebiteľa. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu nie je úplne absolútna, ale je limitovaná v rámci spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany slabšej strany (spotrebiteľa a to údaj o výške splátky, o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

Práve z vyššie uvedeného dôvodu bol prijatý aj zákon č. 129/2010 Z. z. a ustanovil osobitné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy tak, aby za účelom odstránenia vyššie uvedenej faktickej nerovnováhy bol spotrebiteľ účinným spôsobom informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel lepšie ako pri nespotrebiteľskej úverovej zmluve posúdiť všetky právne dôsledky vyplývajúce pre neho z uzatvorenej úverovej zmluvy. Niektoré ustanovené náležitosti zákonodarca v prospech ochrany spotrebiteľa preferoval až do takej miery, že ich neuvedenie v písomnej forme sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatnosťou úveru ako sankciou pre dodávateľa, ktorý nerešpektuje zákon a tým spotrebiteľa vystavuje nerovnému postaveniu.

37. Súd tiež konštatuje, že nie je možné v danej veci riadne posúdiť ani to, či žalovaný pri uzatváraní úverovej zmluvy so žalobkyňou sa náležite zaoberal skúmaním jej bonity, keďže uvedené zo zmluvy o úvere nevyplýva. Nebolo preukázané, či jej príjem a nevyhnutné výdavky na živobytie by jej umožňovali plniť si povinnosti podľa úverovej zmluvy, t. j. splácať ho pravidelnými mesačnými splátkami.

Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka sa aj Súdny dvor EÚ uvedeným zaoberal (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, body 52 a 53).

Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať.

Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať.

Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii.

Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť.

Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (tj. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektoorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

Podľa rozsudku KS v Prešove sp. zn. 20Co/72/2017 - V súvislosti so zisťovaním bonity spotrebiteľa odvolací súd poukazuje na doplňujúci návrh, ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 129/2010 Z.Z. v ktorom sa okrem iného uvádza: „Zámer finančného sprostredkovateľa je často presvedčiť nebonitného klienta, ktorý má problémy s kontrolou vlastných finančných tokov a hospodárením, aby pristúpil na úver, u ktorého je v mnohých prípadoch zjavné, že ho spotrebiteľ nebude vedieť splácať. Finančný sprostredkovateľ je motivovaný zanedbať povinnosť skúmania spotrebiteľovej schopnosti splácať úver a peňažnej prémie za sprostredkovanie a subjekt poskytujúci úver si je vedomý, že v prípade neschopnosti splácať majetok môže siahnuť za pomoci štátneho donútenia na majetkové hodnoty dlžníka, napríklad obydlie. Prípadný argument zo strany veriteľa, že exekúcia majetku u nebonitných klientom je prirodzeným následkom nedodržania povinnosti splácať úver neobstojí. Je tak z dôvodu, že v prípade hrubého porušenia povinnosti skúmať spotrebiteľovu schopnosť splácať úver veriteľom z dôvodu vidiny majetkových hodnôt spotrebiteľa vstupuje veriteľ do zmluvného vzťahu v zlej viere (malé fide), keďže si je dopredu vedomý toho, že spotrebiteľ pri svojej úrovni bonity s veľkou pravdepodobnosťou nebude môcť splácať úver. Veriteľ si je teda vedomý faktu, že hlavnou časťou zmluvného plnenia, ktorú od spotrebiteľa obdrží nebudú splátky úveru, ale poplatky za omeškanie platieb a uspokojenie z majetkových hodnôt spotrebiteľa v dôsledku spotrebiteľovej platobnej neschopnosti. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch možno považovať povrchné skúmanie schopnosti splácať úver bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa v rozpore s odbornou starostlivosťou alebo účelové použitie dokladov o platobnej schopnosti spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej bonity spotrebiteľa, ako tomu v skutočnosti je, aby mu bol poskytnutý väčší úver, ako je schopný splácať. Keďže žalobca súdu žiadne doklady o skúmaní bonity žalovaného nepredložil, je zrejmé, že vyššie uvedeným spôsobom zodpovedajúcim odbornej starostlivosti pri skúmaní bonity dlžníka žalobca nepostupoval (nezaujímali ho skutočné výdavky žalovaného a ich preukázanie a to, či po ich úhrade má dostatočnú finančnú rezervu na splácanie úveru a nevykonal ani lustráciu v prístupných registroch). V zmluve sa síce uvádza, že žalovaný má príjem 380,00 € a výdavky 0,00 € ale tieto údaje neboli doložené žiadnymi dokladmi.“

Krajský súd v Prešove vo svojom rozhodnutí sp. zn. 12Co/136/2019 zo dňa 28.05.2020 uviedol: „ Žalobca v konaní na súde prvej inštancie ako aj v podanom odvolaní poukázal na to, že pri skúmaní bonity vychádzal jednak zo Žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru, reportu J. poisťovne a z B. reportu, avšak z týchto listín žalobca nemohol úplne zistiť finančnú situáciu na strane žalovaných. Vzhľadom na uvedené odvolací súd uvádza, že z uvedených listín a registrov nemohol žalobca ako veriteľ zistiť celkovú finančnú situáciu žalovaných, teda takýto postup žalobcu nemožno považovať za skúmanie bonity. Odvolací súd uvádza, že v prípade, ak by aj uvedené konanie žalobcu považoval za skúmanie bonity žalovaných, toto konanie by nebolo možné považovať za náležité skúmanie bonity s odbornou starostlivosťou, pretože bez toho, aby žalobca skúmal aj iné aspekty a okolnosti na strane žalovaných, ako napr. ich celkovú zadlženosť, počet vyživovacích povinností, mesačné výdavky, výdavky na zabezpečovanie ubytovania, stravy, atď., teda žalobca si nemohol utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalovaných potrebnej pre posúdenie ich schopnosti splácať dlh zo zmluvy. Z uvedeného teda možno konštatovať správny záver súdu prvej inštancie o nesplnení si povinnosti žalobcom o nepreukázaní odbornej starostlivosti posúdenia schopnosti žalovaných splácať úver. Odvolací súd

záverom poukazuje na to, že pre posúdenie splnenia povinnosti ustanovenej v § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ (žalobca) pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity spotrebiteľa.“

Súd v danej právnej veci nemal za preukázané, žeby žalovaný vôbec skúmal bonitu žalobkyne, aby vyžadoval od nej preukázanie skutočností týkajúcich sa jej schopností predmetný úver splácať dohodnutými pravidelnými mesačnými splátkami, resp. žeby skúmal jej bonitu tak ako jeho oprávnenie vyplýva z § 7 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Teda z dokladov predložených žalovaným nevyplýva, že by veriteľ zisťoval výdavky či iné záväzky žalobkyne pri komplexnom posúdení schopnosti splácať predmetný úver, teda konal v rozpore s prístupom starostlivého hospodára.

38. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. b) a § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

39. Veriteľovi z predmetnej úverovej zmluvy tak vznikol iba nárok na vrátenie finančných prostriedkov, ktoré boli žalobcovi reálne poskytnuté a to vo výške 2 600,- eur. Doposiaľ však žalobkyňa zaplatila už sumu 4852,30 eur, na strane žalovaného tak došlo k bezdôvodnému obohateniu vo výške 2252,30 eur.

40. O plnenie bez právneho dôvodu ide tam, kde právny dôvod od samého začiatku neexistoval, ale aj vtedy, ak dodatočne odpadol. Neexistencia právneho dôvodu od začiatku znamená, že vôbec nenastala právna skutočnosť, ktorá by mala za následok vznik právneho vzťahu, obsahom ktorého by bola povinnosť a zároveň právo na poskytnuté plnenie. V prípade takéhoto plnenia získava majetkovú hodnotu ten, kto plnenie prijíma bez právneho dôvodu. Bezdôvodné obohatenie je konštruované ako záväzkový právny vzťah medzi tým, kto sa na úkor iného obohatil, a tým, na úkor koho došlo k bezdôvodnému obohateniu. Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať (§ 451 ods. 1 OZ) tomu, na úkor koho sa získal (§ 456 OZ). (rozsudok NS SR 3Cdo52/2005).

41. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že nárok žalobkyne na zaplatenie sumy 2252,30 eur titulom vydania bezdôvodného obohatenia je dôvodný.

42. Žalovaný v konaní vzniesol námietku premlčania vo vzťahu k uplatnenému nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a to z dôvodu uplynutia subjektívnej premlčacej doby na strane žalobkyne. Súd sa preto v ďalšom touto námietkou zaoberal.

43. Podľa ustanovenia § 107 odsek 1 a 2 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

44. Vo vzťahu k tejto námietke žalovaného súd uvádza, že pri práve na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia plynie jednak subjektívna dvojročná premlčacia doba plynúca odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, a objektívna trojročná premlčacia doba plynúca odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu, resp. desaťročná pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení. V danom prípade však podľa názoru súdu objektívna premlčacia doba je desaťročná, pretože bezdôvodné obohatenie žalovaného súd považuje za úmyselné.

45. Žalovaný ako nebankový subjekt má v predmete činnosti dlhodobé poskytovanie úverov a jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Preto ak veriteľ obchádzal zákon o spotrebiteľských úveroch tým, že ním predložená úverová zmluva nemá zákonom stanovené náležitosti, toto jeho konanie sa nedá hodnotiť inak ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu.

46. Zároveň z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobkyňa sa dozvedela o bezdôvodnom obohatení dňa XX.XX.XXXX, keď oslovila právnu zástupkyňu, čoho dôkazom je plnomocenstvo predĺžené právnu zástupkyňou žalobkyne spolu s podanou žalobou, ktorá bola na súd podaná elektronickými

prostriedkami dňa XX.XX.XXXX, preto súd zastáva názor, že nakoľko žaloba v danej právnej veci bola podaná dňa XX.XX.XXXX, bola podaná i v rámci dvojročnej subjektívnej doby. Obdobne premlčanie posúdil napr. aj Okresný súd Svidník v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove v rozsudku sp.zn. 2C/79/2010-260 z 23.10.2013.

47. Zároveň súd poukazuje na rozsudok súdneho dvora z 22. apríla 2021 vo veci C-485/19, keďže žalovaný vzniesol aj námietku premlčania vo vzťahu k objektívnej premlčacej dobe. Podľa bodu 59. a 60. rozsudku Súdneho dvora pokiaľ ide o stanovenú dĺžku skúmanej premlčacej lehoty, ktorá je v tomto prípade tri roky, Súdny dvor rozhodol, že pokiaľ je táto lehota stanovená a vopred známa, zdá sa, že lehota v takomto rozsahu je v zásade dostatočná na to, aby dotknutému spotrebiteľovi umožnila pripraviť a podať účinný prostriedok nápravy, takže táto dĺžka sama osebe nie je nezlučiteľná so zásadou efektivity (pozri v tomto zmysle rozsudky z 9. júla 2020, Raiffeisen Bank a BRD Groupe Sociétés Générale, C-698/18 a C-699/18, EU:C:2020:537, body 62 a 64, ako aj zo 16. júla 2020, Caixabank a Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, C-224/19 a C-259/19, EU:C:2020:578, bod 87 a citovanú judikatúru).

Pokiaľ však ide o stanovený začiatok plynutia skúmanej premlčacej lehoty, za okolností, o aké ide vo veci samej, existuje nezanedbateľné riziko, že dotknutý spotrebiteľ sa počas stanovenej lehoty nebude dovolávať práv, ktoré mu priznáva právo Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. marca 2020, OPR-Finance, C-679/18, EU:C:2020:167, bod 22 a citovanú judikatúru), v dôsledku čoho by sa ocitol v situácii, že by tieto práva nemohol uplatniť.

Podľa bodu 61 rozsudku Súdneho dvora z informácií poskytnutých vnútroštátnym súdom, a to najmä v rámci jeho prvej otázky, totiž vyplýva, že trojročná lehota stanovená v § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu, pričom k premlčaniu dôjde aj vtedy, keď spotrebiteľ nie je sám schopný posúdiť, či je zmluvná podmienka nekalá, alebo keď nevedel o nekalej povahe predmetnej zmluvnej podmienky.

Podľa bodu 62. v tejto súvislosti je potrebné zohľadniť znevýhodnené postavenie, v ktorom sa spotrebiteľia nachádzajú voči predajcom alebo dodávateľom, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a skutočnosť, že je možné, že spotrebiteľia nevedia o svojich právach vyplývajúcich zo smernice 93/13 alebo zo smernice 2008/48, prípadne že nepoznajú ich rozsah (pozri v tomto zmysle rozsudky z 9. júla 2020, Raiffeisen Bank a BRD Groupe Sociétés Générale, C-698/18 a C-699/18, EU:C:2020:537, body 65 až 67, ako aj zo 16. júla 2020, Caixabank a Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, C-224/19 a C-259/19, EU:C:2020:578, bod 90 a citovanú judikatúru).

Podľa bodu 63. ako pritom v podstate uviedol generálny advokát v bodoch 71 až 73 svojich návrhov, zmluvy o úvere, akou je zmluva, o akú ide vo veci samej, sa vo všeobecnosti plnia počas dlhého obdobia, a preto, ak je udalosťou, na základe ktorej začína plynúť trojročná premlčacia lehota, akákoľvek platba uskutočnená dlžníkom, čo musí overiť vnútroštátny súd, nemožno vylúčiť, že prinajmenšom pre časť uskutočnených platieb môže dôjsť k uplynutiu premlčacej lehoty ešte predtým, než sa skončí platnosť zmluvy, takže takýto režim premlčania môže spotrebiteľom systematicky odopierať možnosť domáhať sa vrátenia platieb uskutočnených na základe zmluvných podmienok, ktoré sú v rozpore s uvedenými smernicami.

Podľa bodu 64. preto je potrebné dospieť k záveru, že procesné podmienky, o aké ide vo veci samej, tým, že vyžadujú od spotrebiteľa, aby podal žalobu v lehote troch rokov od dátumu, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu, pričom k tomuto obohateniu môže dôjsť počas plnenia dlhodobej zmluvy, sú takej povahy, že môžu nadmerne sťažovať výkon práv, ktoré mu priznáva smernica 93/13 alebo smernica 2008/48, a teda že tieto podmienky sú v rozpore so zásadou efektivity (pozri analogicky rozsudky z 9. júla 2020, Raiffeisen Bank a BRD Groupe Sociétés Générale, C-698/18 a C-699/18, EU:C:2020:537, body 67 a 75, ako aj zo 16. júla 2020, Caixabank a Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, C-224/19 a C-259/19, EU:C:2020:578, bod 91).

Podľa bodu 65. Okrem toho ako uviedol generálny advokát v bodoch 87 a 89 svojich návrhov, úmysel predajcu alebo dodávateľa, ktorý využil zmluvnú podmienku považovanú za nekalú, nemá vo vzťahu k právam spotrebiteľov vyplývajúcim z ustanovení smernice 93/13 žiadny význam, a to isté platí aj pokiaľ ide o článok 10 ods. 2 smernice 2008/48. Preto spotrebiteľ nemôže mať na účely uplatnenia svojich práv vyplývajúcich z týchto ustanovení povinnosť preukazovať úmyselnú povahu konania príslušného

predajcu alebo dodávateľa. Z toho vyplýva, že možnosť predĺžiť trojročnú premlčaciu lehotu pod podmienkou, že spotrebiteľ preukáže úmysel predajcu alebo dodávateľa, ako je stanovená v § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nemôže vyvrátiť konštatovanie uvedené v predchádzajúcom bode tohto rozsudku.

48. Vzhľadom k uvedenému preto súd konštatoval, že žaloba bola podaná včas a žalobkyňou uplatnený nárok nie je premlčaný.

49. Z týchto dôvodov súd žalobe vyhovel.

50. Žalovaný sa s plnením peňažného záväzku dostal do omeškania a to dňom 28.10.2020, t. j. dňom nasledujúcim po podaní žaloby na súd, preto žalobkyňa voči žalovanému priznal aj nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2552,30 eur od tohto dňa do zaplatenia.

51. Podľa § 251 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v zhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.